

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
11.05.2020.- 15.05.2020.

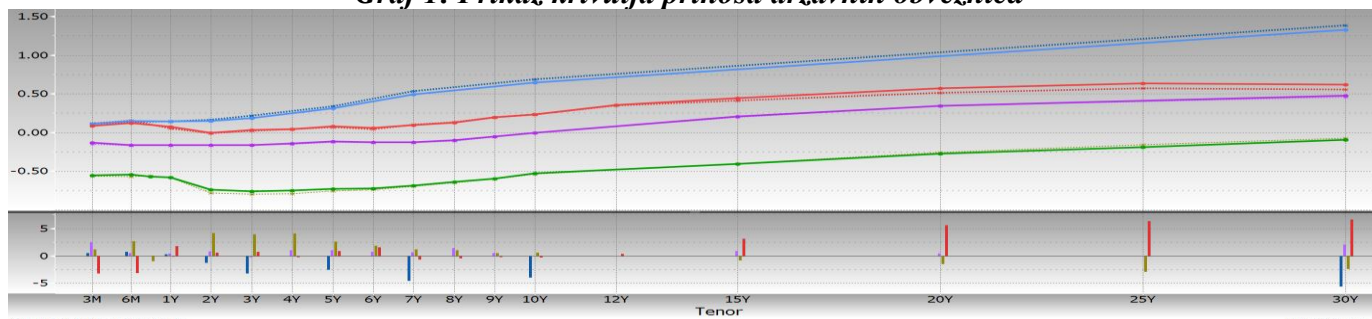
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	8.5.20	-	15.5.20	8.5.20	-	15.5.20	8.5.20	-	15.5.20	8.5.20	-	15.5.20				
2 godine	-0,78	-	-0,73	↗	0,16	-	0,15	↘	-0,01	-	0,00	↗	-0,15	-	-0,15	→
5 godina	-0,76	-	-0,73	↗	0,33	-	0,31	↘	0,07	-	0,08	↗	-0,12	-	-0,11	↗
10 godina	-0,54	-	-0,53	↗	0,68	-	0,64	↘	0,24	-	0,23	↘	0,00	-	0,00	→

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	8.5.20	-	15.5.20	
3 mjeseca	-0,515	-	-0,523	↘
6 mjeseci	-0,572	-	-0,545	↗
1 godina	-0,545	-	-0,567	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 15.05.2020. godine (pune linije) i 08.05.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi na obveznice sigurnijih zemalja eurozone su tijekom proteklog tjedna zabilježili rast, koji je više bio izražen kod obveznica kraćeg roka dospijea. Istodobno, prinosi na italijanske obveznice su povećani za 2 do 10,5 baznih bodova na tjednoj razini.

ECB je prošlog tjedna objavila mjesečni ekonomski bilten u kojem je istaknuto da je eurozona suočena s ekonomskom kontrakcijom znatne veličine i brzine. Mjere za suzbijanje širenja koronavirusa u značajnoj mjeri su zaustavile gospodarsku aktivnost u svim zemljama eurozone i širom svijeta. Navodi se da su raspoloženje potrošača i proizvođača smanjeni, što ukazuje na snažno smanjenje ekonomskog rasta i duboko pogoršanje uvjeta na tržištu rada. Prognozeri ECB-a očekuju da bi GDP eurozone ove godine mogao pasti između 5% i 12%, ovisno o trajanju mjera zadržavanja i uspjehu politika ublažavanja ekonomskih posljedica za poduzeća i radnike. Državna razvojna banka KfW je objavila da je ukupna proizvodnja u Njemačkoj vjerojatno smanjena za 20%-25% u proteklih nekoliko tjedana zbog pandemije koronavirusa, dodajući da je aktivnost vjerojatno dostigla najnižu razinu u travnju ukoliko ne dođe drugi val infekcija. Anketa koju je proveo Reuters pokazuje da je ekonomija eurozone u teškoj recesiji nego što se očekivalo prije mjesec dana. Sudionici ove ankete smatraju da će ECB već u narednom mjesecu povećati program otkupa državnih obveznica. Prema preliminarnim podacima ekonomija Njemačke je

utonula u recesiju nakon što je pretrpjela najtežu tromjesečnu kontrakciju od financijske krize 2009. godine, a što je posljedica zatvaranja ekonomije od sredine ožujka.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (u mlrd EUR) – eurozona OŽUJAK	17,0	23,5	25,6
2.	GDP (Q/Q) P – eurozona I tromjesečje	-3,8%	-3,8%	0,1%
3.	GDP (G/G) P – eurozona I tromjesečje	-3,3%	-3,2%	1,0%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) OŽUJAK	-13,6%	12,9%	-2,2%
5.	Stopa inflacije – Njemačka TRAVANJ	0,8%	0,8%	1,3%
6.	Stopa inflacije – Španjolska TRAVANJ	-0,6%	-0,7%	-0,6%
7.	Stopa inflacije – Francuska TRAVANJ	0,5%	0,4%	0,5%
8.	Stopa inflacije – Italija TRAVANJ	0,1%	0,1%	0,1%

SAD

Prema podacima objavljenim prošlog tjedna, Fed je kupio 305 milijuna ETF-ova prvog dana njegove intervencije na tržištu korporativnog duga, dok je ukupna imovina povećana na novu rekordno visoku razinu od 6,93 bilijuna USD u tjednu do 13. svibnja. Kupovine ETF-ova su dio najnovijeg Fedovog programa hitnog kreditiranja koji za cilj ima ublažavanje učinaka pandemije koronavirusa. Nakon prošlotjednog govora predsjednika Feda Powella u kojem je istaknuo da se ne bi trebalo razmišljati o politici negativnih kamatnih stopa, predsjednik Feda iz Dalasa Kaplan je istaknuo da bi ista mogla nanijeti veliku štetu tržištu novca u SAD.

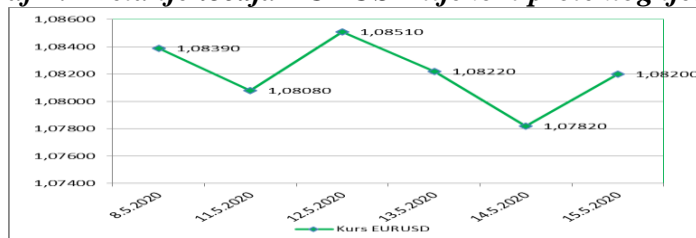
Predsjednik SAD Trump je izjavio da se protivi pregovaranju o prvoj fazi trgovinskog sporazuma s Kinom, nakon što su državne novine u toj zemlji izvijestile da su neki vladini savjetnici u Pekingu zatražili nove razgovore i eventualno poništenje sporazuma. Kreatori monetarne politike Feda su stava da će učiniti sve što bude potrebno kako bi se ublažili ekonomski šokovi izazvani pandemijom, ali da je smanjenje kamatnih stopa ispod nule najmanje vjerojatan scenario.

Prema rezultatima istraživanja Bloomberg-a za svibanj, ekonomski analitičari prognoziraju da će ekonomija u SAD u tekućoj godini zabilježiti kontrakciju po stopi od 5,7%, dok se za 2021. i 2022. godinu prognoziraju stope rasta od 3,9% i 3,0%, respektivno. Prognozirana stopa inflacije za tekuću godinu je smanjena na 0,8% s prethodno prognoziranih 1,1%, dok je za narednu godinu smanjena na 1,7% sa 1,9%. Većina anketiranih ekonomista očekuje da će Fed zadržati trenutnu referentnu kamatnu stopu na lipanjskoj sjednici, dok vjerojatnoća recesije u narednih 12 mjeseci iznosi 100%.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks potrošačkih cijena (G/G) TRAVANJ	0,4%	0,3%	1,5%
2.	Bilanca proračuna (u mlrd USD) TRAVANJ	-737,0	-737,9	160,3
3.	Zarade po radnom tjednu (G/G) TRAVANJ	-	6,9%	0,6%
4.	Indeks ulaznih cijena (G/G) TRAVANJ	-3,2%	-2,6%	-2,4%
5.	Indeks izlaznih cijena (G/G) TRAVANJ	-	-7,0%	-3,8%
6.	Obujam maloprodaje (M/M) TRAVANJ	-12,0%	-16,4%	-8,3%
7.	Zahtjevi za hipotekarne kredite 8. SVIBNJA	-	0,3%	0,1%
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 9. SVIBNJA	2.500.000	2.981.000	3.176.000
9.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja 10. SVIBNJA	-	35,8	36,9
10.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M) TRAVANJ	-12,0%	-11,2%	-4,5%
11.	Iskorištenost kapaciteta SIJEČANJ	63,8%	64,9%	73,2%

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast s razine od 1,0839 na razinu od 1,0820.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Britanski konzorcij za maloprodaju je uputio otvoreno pismo ministrima Scullyu i Sunaku, u kojem je istaknuto da se kriza s kojom su suočeni dijelovi maloprodajnog sektora mora riješiti prije lipnja. U pismu se navodi da mnoge kompanije posluju s malim maržama, da su imale male ili nikakve prihode već nekoliko tjedana. U međuvremenu, glavni ekonomista BoE Haldane je izjavio da postoji rizik da će pandemija koronavirusa dugoročno pogoditi potrošnju poduzeća koja su pogođena većim zaduženjima. Ministar financija Velike Britanije Sunak je produžio program plaćenog odsustva za radnike do kraja listopada. Zamjenik guvernera BoE Broadbent je izjavio da će možda biti potrebno da BoE dodatno ublaži monetarnu politiku kako bi potakla gospodarski rast, čime se povećavaju očekivanja ekonomista da bi zvaničnici mogli povećati kupovinu obveznica već narednog mjeseca. Broadbent je istaknuo da BoE ima na raspolaganju sve alate monetarne politike, uključujući i smanjenje referentne kamatne stope ispod nule, iako to može napraviti više štete nego koristi. Broadbent je izjavio da će BoE morati „izvagati“ prednosti i nedostatke smanjenja kamatnih stopa ispod nule, kako bi se gospodarstvo Velike Britanije moglo nositi s obustavom restrikcija uvedenih tijekom pandemije.

Preliminarni podaci za stanje u ekonomiji Velike Britanije su pokazali da zabilježena tromjesečna kontrakcija od 2,0%. Uzimajući u obzir snažan negativan učinak pandemije, moguće je da se Velika Britanija suoči s najdubljim ekonomskim padom u posljednjem stoljeću. Ovome doprinose i podaci iz industrijskog i prerađivačkog sektora koji su također zabilježili duboku kontrakciju.

Guverner BoE Bailey je nagovijestio da je moguća veća kupovina obveznica, nakon što su podaci pokazali duboku kontrakciju gospodarskih aktivnosti na kraju prvog tromjesečja. Naglasio je da je prilično jasno da investitori očekuju ublažavanje monetarne politike od strane BoE, te da su kreatori monetarne politike zadržali mogućnost da povećaju iznos od 200 milijardi GBP koji je najavljen u ožujku.

Tijekom vikenda glavni ekonomista BoE Haldane je za časopis Telegraph izjavio da BoE revidira brojne politike uključujući i negativne kamatne stope, te proširuje obujam plana kvantitativnih olakšica s ciljem da uključi rizičnije aktive, a s obzirom na to da ostaje malo prostora za konvencionalne mjere. Na pitanje o negativnim kamatnim stopama, Haldane je istaknuo da je to nešto na što se treba obratiti pažnja, ali je dodao da postoje i druge opcije koje se također razmatraju.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP (Q/Q) P I TROMJESEČJE	-2,6%	-2,0%	0,0%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G) OŽUJAK	-9,1%	-8,2%	-3,4%
3.	Prerađivačka industrija (G/G) OŽUJAK	-10,5%	-9,7%	-4,3%
4.	Građevinski sektor (G/G) OŽUJAK	-9,2%	-7,1%	-2,8%
5.	Uslužni sektor (M/M) OŽUJAK	8,0%	-6,2%	0,0%
6.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP) OŽUJAK	-10,000	-12,508	-9,834
7.	Osobna potrošnja (Q/Q) P I TROMJESEČJE	-2,8%	-1,7%	0,0%
8.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) P I TROMJESEČJE	-3,0%	0,0%	-0,5%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,87363 na razinu od 0,89353, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,2410 na razinu od 1,2116.

JAPAN

Guverner BoJ Kuroda je izjavio da će BoJ učiniti sve kako bi se ublažili učinci koronavirusa na ekonomiju Japana, upozoravajući na to da kolaps globalnih gospodarskih aktivnosti ima ozbiljne posljedice po globalni ekonomski rast. Kuroda je istaknuo da BoJ ima na raspolaganju niz alata ukoliko se žele povećati poticaji, poput ubrzavanja emisije novca i smanjenja kamatnih stopa. BoJ je prošlog tjedna objavila da je tijekom prvih 12 dana u svibnju kupila ETF-ove u iznosu od 126,5 milijardi JPY, što je manji iznos u odnosu na isto razdoblje prošle godine, kada je kupljeno 490,4 milijarde JPY.

Prema rezultatima istraživanja Bloomberga za svibanj, ekonomski analitičari prognoziraju da će ekonomija u Japanu u tekućoj godini zabilježiti kontrakciju po stopi od 4,87%, dok se za 2021. i 2022. godinu prognoziraju stope od 2,2% i 1,0%, respektivno. Prognozirana stopa inflacije za tekuću godinu je zadržana na razini od 0%, dok je za narednu godinu smanjena na 0,3% s prethodno prognoziranih 0,4%. Većina anketiranih ekonomista očekuje da će BoJ zadržati trenutnu referentnu kamatnu stopu do kraja drugog tromjesečja tekuće godine, dok vjerojatnoća recesije u narednih 12 mjeseci iznosi 100%.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Zvanične rezerve (u mlrd USD)	TRAVANJ	-	1.368,6	1.366,2
2.	Vodeći indeks P	OŽUJAK	84,4	83,8	91,9
3.	Koicidirajući indeks P	OŽUJAK	90,7	90,5	95,4
4.	Tekući račun (u mlrd JPY)	OŽUJAK	2.034,2	1.971,0	3.168,8
5.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	OŽUJAK	185,0	103,1	1.366,6
6.	Monetarni agregat M2 (G/G)	TRAVANJ	3,4%	3,7%	3,3%
7.	Monetarni agregat M3 (G/G)	TRAVANJ	2,8%	3,0%	2,7%
8.	Porudžbine strojnih alata (G/G) P	TRAVANJ	-	-48,3%	-40,7%
9.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	TRAVANJ	-1,4%	-2,3%	-0,4%

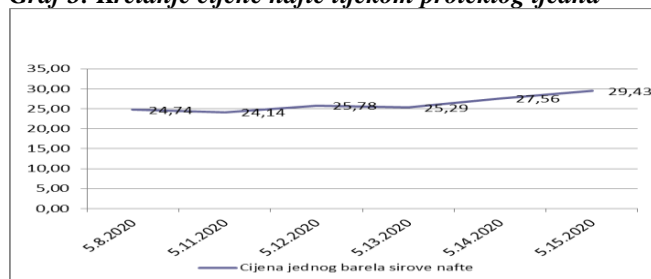
JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 115,50 na razinu od 106,02. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 106,65 na razinu od 107,06.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 24,74 USD (22,82 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena ovog energenta je bilježila postupni rast. Rast cijene zabilježen početkom tjedna bio je podržan neočekivanom najavom Saudijske Arabije da će produbiti smanjenje proizvodnje nafte u lipnju nastojeći da pomogne rješavanju „nereda“ na globalnom tržištu koji je nastao kao posljedica pandemije koronavirusa. OPEC je smanjio procjene za količinu sirove nafte koju će biti potrebno isporučiti tijekom tromjesečnog razdoblja za nešto manje od 3 milijuna barela dnevno, odnosno oko 15%. Procjene isporuke izvan OPEC-a su smanjene za 2,4 milijuna dnevno. Cijena nafte je tijekom tjedna podržana i vijestima koje je objavila IEA o smanjenju zaliha sirove nafte, te pod utjecajem prognoza vezanih za smanjenje globalnih zaliha ovog energenta u drugoj polovici godine. Saudijski Aramco smanjio je prodaju nafte SAD i Europi za otprilike polovicu, a Međunarodna agencija za energetiku je objavila da se izgledi za globalno tržište poboljšavaju, te da je potražnja nešto jača od očekivane. Predsjednik nacionalne naftne kompanije ADNOC iz Abu Dabija Sultan Ahmed Al Jaber je izjavio da postoje signali da tržište postaje snažnije tijekom posljednjih tjedana. Al Jaber je istaknuo da sporazum OPEC+, kao i dobrovoljna smanjenja obujma proizvodnje nafte drugih proizvođača izvan OPEC+ te zatvaranje pojedinih pogona, predstavljaju zajedničku akciju kojom se nastoji rebalansirati tržište nafte.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 29,43 USD (27,20 EUR). Na tjednoj razini cijena nafte je povećana za 18,96%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.702,70 USD (1.570,90 EUR). Početkom tjedna cijena zlata je smanjena da bi u narednim danima bilježila rast pod utjecajem zabrinutosti za globalni oporavak. Pad cijene ovog plemenitog metala zabilježen početkom tjedna rezultat je aprecijacije USD koja je utjecala na to da se cijena jedne fine unce smanji ispod 1.700 USD. Investitori i dalje nastavljaju ulagati u fondove koji trguju zlatom, a dosadašnji iznos tijekom ove godine već premašuje iznose zabilježene u prethodnim godinama. Ukupna potražnja za fizičkim zlatom u prvom tromjesečju ove godine je smanjena za 26% u odnosu na isto razdoblje prošle godine, budući da je porast u svim glavnim sektorima pogođen izbijanjem koronavirusa i višegodišnjim visokim cijenama zlata.

Banka HSBC je objavila vijest da je pretrpjela tržišne gubitke od oko 200 milijuna USD u samo jednom danu tijekom ožujka nakon što su cijene zlata u Londonu i Njujorku „dramatično odstupile“. Bloomberg je izvijestio da je navedeni gubitak opisan kao gubitak zbog tržišnog usklađivanja, koji je uglavnom povezan s izazovima u prečišćavanju i transportu ovog plemenitog metala. Krajem tjedna cijena zlata je nastavila da bilježi rast nakon objavljenih loših ekonomskih podataka za SAD koji su izazvani pandemijom COVID-19, a koji su potvrdili slabljenje poslovnih aktivnosti. Također, jačanje tenzija na relaciji Kina-SAD dodatno je pojačalo tražnju za zlatom, što je, također, doprinijelo rastu cijene. Jedan od zvaničnika kompanije GoldMining Inc. je izjavio da očekuje da će cijena jedne fine unce zlata bilježiti rast preko 1.800 USD, iako će do toga biti zabilježeni usponi i padovi u cijeni.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.743,67 USD (1.611,52 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

